

Govor prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivica Dačića na sastanku ministara spoljnih poslova Zapadno-balkanske šestorke u Skoplju.

„Želeo bih da zahvalim Nikoli Poposkom, na organizaciji ovog skupa, posebno imajući u vidu da se format „ZB6“, u okviru Berlinskog procesa, pokazao kao veoma dobar neformalni forum za jačanje regionalne saradnje na zapadnom Balkanu.

U vezi sa prvom temom našeg skupa - Perspektivama i mogućim rezultatima Samita o ZB u Trstu, budućnosti „Berlinskog procesa“ nakon 2018., najboljem korišćenju potencijala ZB6, regionalnoj saradnji i predstavljanju u regionalnim inicijativama, želim da podsetim da je „Berlinski proces“ ujedno i „dvosmerni put“ u saradnji ZB i EU na ostvarivanju konkretne saradnje, koja koristi našim evropskim aspiracijama, posebno sada kada je politika proširenja sve niže na listi prioriteta EU.

Naša očekivanja od predstojećeg Samita o ZB u Trstu su realna. Agilnost i pozitivan pristup koji Italija pokazuje u procesu pripreme uverava nas da će rezultati biti pozitivni.

Kada je reč o pitanju da li „Berlinski proces“ ima budućnost nakon 2018, naš odgovor je – definitivno da. Smatramo da o budućnosti BP treba mi, u okviru ovog formata, šire da razgovaramo. Uvođenje polugodišnjeg rotirajućeg predsedavanja, kao i uspostavljanje redovnih sastanaka ZB6 na nivou Ministara spoljnih poslova, najmanje dva puta godišnje, može značajno doprineti našoj efikasnosti u okviru ovog formata. Možemo razgovarati i na teme koje su u vezi sa Berlinskim procesom, ali i drugim.

U vezi sa regionalnom saradnjom i predstavljenosti u regionalnim inicijativama, želim da naglasim tri stvari: potrebno je da vodimo računa o balansiranoj predstavljenosti svih učesnica. Koristim priliku da vas podsetim da je Srbija istakla kandidaturu za dobijanje Sekretarijata Transportne zajednice što je razumljivo i opravdano imajući u vidu da je više od 10 godina u Beogradu sedište Sekretarijata Transportne opservatorije za JIE, koja treba da „preraste“ u Transportnu zajednicu. Beograd je i sa logističkog stanovišta i kapaciteta najlogičniji izbor. Ukoliko se region ne dogovori oko sedišta, to će učiniti države članice EU i sedište će biti negde

van regiona. Ovo je ispit naše zrelosti i spremnosti da radimo u interesu regiona.

Izražavam zadovoljstvo činjenicom da se postupak formalnog uspostavljanja Regionalne kancelarije za saradnju mladih ostvaruje planiranom dinamikom. Očekujemo da se u najskorije vreme zvanično okonča izbor generalnog sekretara koji je sproveden u transparentnoj proceduri. Želim da vas podsetim da je predsednik Vlade Republike Srbije inicijator ideje o osnivanju Regionalne kancelarije za saradnju mladih (RKSM), a Srbija je i najveći kontributor. Rukovodeća pozicija u RKSM za Republiku Srbiju je značajna, imajući u vidu naš celokupni angažman u ovom procesu i interes da nastavimo da unapređujemo regionalnu saradnju.

Kada je reč o ekonomskom prosperitetu, jačanju povezanosti u transportu, energetici i trgovini, vladavini prava i borbi protiv korupcije, moram da istaknem da Vlada Srbije nastavlja da sprovodi ubrzane reforme poštujući dogovore da pojačamo naše napore u cilju bržeg povezivanja, otvaranja tržišta, jačanja poverenja investitora. Reforme će, uveren sam, neizostavno doprineti dodatnim investicijama u projekte čija realizacija će doneti dobrobit regionu u celini. U prilog tome, naveo bih nekoliko argumenata: MMF je ocenio da su rezultati koje postiže srpska ekonomija prevazišli očekivanja, pre svega usled jačanja javnih finansija, unapređenja strukturnih mera i povećanja poverenja investitora; fiskalni rezultati u 2016. godini, značajno su bolji od programom planiranih, pre svega usled ostvarenih povećanja poreskih prihoda i striktno kontrole rashodne strane budžeta; realni rast BDP u 2016. godine, u odnosu na prethodnu godinu, iznosi 2,7%; industrijska proizvodnja je veća za 2,7% u odnosu na prošlogodišnji prosek; izvoz raste brže nego uvoz, a pokrivenost uvoza izvozom u prethodnoj godini bila je rekordna - bliži se stopi od 80%; direktne spoljne investicije u Srbiju prošle godine bile su 2 milijarde evra.

Kada je o saradnji u oblasti ekonomije reč, podržavamo jačanje ekonomskog povezivanja u regionu, o čemu će se razgovarati na predstojećem Samitu ZB u Sarajevu i Trstu. Želeo bih da istaknem i sledeće: sačinili smo sveobuhvatan plan aktivnosti predsedavanja Republike Srbije CEFTA tokom 2017, koje su u funkciji daljeg unapređenja, produbljivanja i jačanja implementacije CEFTA, kroz nastavak rada u pravcu olakšavanja trgovine, liberalizacije trgovine uslugama, podržane međusobnim priznavanjem profesionalnih kvalifikacija, unapređenja sistema pune kumulacije porekla između regiona i najvažnijih trgovinskih partnera, kao i unapređenja sistema za rešavanje sporova.

Srbija preduzima značajne mere u borbi protiv korupcije. Zauzet je stav „nulte tolerancije“ za korupciju i nastavljeno je sa sprovođenjem Strategije za borbu protiv korupcije. Akcionim planom za poglavlje 23, predviđena su proširenja nadležnosti Agencije za borbu protiv korupcije, kroz izmene i dopune Zakona o Agenciji. Usvojena je Strategija razvoja javnih nabavki za period od 2014-2018, godine, kao i akcioni plan za njeno sprovođenje a zahvaljujući otvaranju pregovaračkog poglavlja 5 (Javne nabavke) dodatno ćemo unaprediti efektivnost i efikasnost navedenog procesa.

„Agenda povezivanja“ (Connectivity Agenda) je jedan od ključnih „stubova“ „Berlinskog procesa“, međusobne saradnje u regionu, kao i saradnje sa EU. Ovom prilikom želim još jednom da naglasim da u pogledu infrastrukturnih projekata, prioriteti za Srbiju ostaju: Autoput Niš-Merdare-Priština-Tirana-Drač; kao i Rekonstrukcija i modernizacija pruge Niš-Dimitrovgrad.

Kada je reč o sprovođenju dogovorenog na Samitu u Parizu, Republika Srbija je u okviru ZB6 od strane EK ocenjena kao najuspešnija u implementaciji mekih mera, posebno onih koje od nas zavise. Izdvojio bih: otvaranje tržišta železnica na bazi pilot programa na koridoru Orijent /istočni Mediteran; definisanje mreže za implementaciju EU teretnih koridora; sprovođenje sporazuma o pružnom graničnom prelazu između Srbije i Makedonije; značajan broj mera u oblasti energetike – u okviru Razvoja spot tržišta, Prekograničnog balansiranja i Cross-cutting, koje su u potpunosti implementirane. Kada su u pitanju mere razdvajanja operatora distributivnog i prenosnog sistema, implementacija je u toku i na dobrom je putu, aktivno radimo na implementaciji mera u okviru Povelje održivosti i beležimo napredak u oblasti energetske efikasnosti, a na dobrom smo putu kada se radi o obnovljivim izvorima energije. Nedavno potpisani Memorandum o razumevanju između vlada Srbije i Bugarske, pored do sada sprovedenih aktivnosti, daje novi podsticaj i osnovu za realizaciju projekta izgradnje gasne interkonekcije, a u toku su i aktivnosti na realizaciji izgradnje Transbalkanskog koridora.

Kada je reč o merama u kojima, prema oceni EK - nije postignut odgovarajući napredak, želeo bih da istaknem da se tu radi pre svega o merama koje ne zavise samo od Srbije.

Naša očekivanja od predstojećeg Samita o ZB u Trstu su realna. Svesni smo da je primena dogovorenog sa ranijih Samita o ZB proces, a ne čin, i da samo saradnjom i doslednom primenom dogovorenog, možemo postići napredak. Srbija je spremna da ispuni sve dogovoreno, a otvoreni smo za razgovore o uvođenju novih oblasti, kao što je npr. jačanje regionalne integracije u oblasti ekonomije, kao i jačanje saradnje u oblasti zaštite životne sredine. Ohrabruje nas i agilnost i posvećenost Italije.

Sa druge strane, prateći izuzetno dinamična dešavanja na globalnoj i kontinentalnoj političkoj sceni na kojoj smo prethodne godine imali tri događaja od izuzetnog značaja – „bregzit“, pokušaj puča u Turskoj i promenu u američkoj administraciji, postavlja se pitanje kako mi u regionu treba da se postavimo u kontekstu naših napora da postanemo deo EU.

Proširenje se sve ređe spominje kao važna politika EU, zbog svih izazova s kojima se EU suočava – višegodišnjih ekonomskih problema, migrantske krize, sve prisutnijeg terorizma i nasilnog ekstremizma, što sve dodatno jača populističke stavove u državama članicama EU i dodatno urušava poverenje građana EU u institucije EU. Ova godina donosi i dodatne izazove – izbore u zemljama koje su osnovale Evropsku zajednicu – Francuskoj, Nemačkoj, Holandiji, čiji rezultati mogu imati posledice po budućnost Unije. Svedoci smo da se po prvi put govori o tome da je EU u egzistencijalnoj krizi.

Srbija je otvorena za proces pomirenja, za koji je potrebno uzajamno uvažavanje i dogovorom, a ne jednostrani potezi. Opredeljeni smo za članstvo u Evropskoj uniji, ali je realnost da je pitanje političke odluke i saglasnosti svih država članica EU kada ćemo postati deo EU. Očigledno je da se kriterijumi sve više pooštavaju, članstvo postaje pokretna meta, a nepoznanica je kojom će se brzinom taj proces odvijati tokom perioda reforme EU koja je u toku. Nepoznanice su ne samo pred nama, već i pred Evropskom unijom i celim svetom. Evropska unija je svesna da njena stabilnost i bezbednost zavise od stabilnosti našeg regiona. Regionalna saradnja na Balkanu bila je u najvećoj meri podstaknuta upravo procesom evropske integracije i veliko je pitanje kakve posledice bi imao nedostatak jasne evropske perspektive.

Srbija ostaje duboko posvećena stabilnosti regiona, svom pristupnom procesu i iskreno se nadamo da će svi naši naponi od strane EU biti uvaženi na adekvatan način. Prva potvrda toga biće spremnost Evropske unije da tokom ove godine omogući otvaranje većeg broja pregovaračkih poglavlja nego što smo uspjeli da otvorimo u prethodne tri godine, od kada smo započeli pregovore – šest."